

Lægekongflikten: Staten er en tvivlsom aftalepartner

Som det ser ud nu, starter en landsdækkende konflikt den 1/9 2013, fordi Regionerne har opsagt overenskomsten, og regeringen ønsker at få vedtaget et lovforslag, der radikalt ændrer den nugældende "overenskomst om almen praksis". Den 3/5 2013 opsagde Regionerne overenskomsten mellem PLO og Regionerne. Kl. 12.00 samme dag fremlagde Astrid Krag et lovforslag, der fjernede lægernes indflydelse i væsentlig grad i tilrettelæggelsen af vores arbejdsopgaver i egen praksis.

I dette magtspil træder et interessant juridisk spørgsmål frem: Kan Folketinget tvinge en aftalepartner til at drive privat virksomhed, hvor Folketinget dikterer aftaleforholdende?

Den lovgivende magt forlænger aftale mellem administrationen og borgere

Astrid Krag's lovforslag udtrykker, at den lovgivende magt (ministeren og Folketinget i forening) forlænger en aftale mellem administrationen (Regionerne) og borgere (lægerne).

Betingelserne for lægernes samarbejde har indtil nu været reguleret af "Overenskomst om almen praksis" fra 3. juni 1991, som senest blev ændret den 21. december 2010. Overenskomsten er indgået mellem Regionerne (den udøvende administrative magt) og lægerne (borgerne).

Aftalen er indgået af parterne i den tro, at aftalens bestemmelser om aftalers opsigelse er gældende for begge parter. Det vil sige, at Regionerne såvel som lægerne har siddet og forhandlet en aftale, hvori de har taget stilling til, hvor langt opsigelsesvarslet skal være. Almindelige forhandlingsovervejelser fra Regionernes side må da have været, hvor lang tid man skulle bruge på at finde en alternativ leverandør af lægernes ydelser i tilfælde af deres opsigelse, mens man fra lægernes side må have overvejet, hvor lang tid man skulle bruge på at omstille sin virksomhed, hvis Regionerne opsagde aftalen.

Ekspropriation af lægernes arbejdskraft og frihed

"Overenskomst om almen praksis" § 136, stk. 1 lyder:

§ 136 Opsigelse

Stk. 1. Overenskomsten kan af begge parter opsiges med mindst 3 måneders varsel til ophør den 1. i en måned.

Helt i overensstemmelse med § 136 i parternes overenskomst valgte den ene aftalepart, Regionerne, den 3. maj at opsiges aftalen med effekt fra 1. september 2013. Lægerne må derfor som modpart forventes øjeblikkeligt at indrette sig herefter. Enhver privat erhvervsdrivende, der har fået opsagt en længerevarende (betydelig) kontrakt ved, at dette blandt andet indebærer omkostningsnedsættelser (eksempelvis afskedigelse af personale) og søgen efter nye indtægtskilder.

Astrid Krag ønsker at gennemføre et lovindgreb, der indeholder følgende bestemmelse:

§ 4, stk. 4.

Indtil § 1 træder i kraft finder Overenskomst om almen praksis af 3. juni 1991, senest ændret ved aftale af 21. december 2011, fortsat anvendelse

§1 indeholder de ændringer, der er centrale i lovforslaget for styringen af almen praksis. Astrid Krag har kompetencen til at fastsætte tidspunktet for, hvornår § 1 træder i kraft. Den lovgivende

magt vil altså med lovforslaget forlænge en aftale, der er indgået og opsagt mellem på den ene side Regionerne og på den anden side den private leverandør.

Astrid Krag's lovforslag må opfattes som en form for ekspropriation af borgerens arbejdskraft og frihed og må være en advarsel til enhver borger, der overvejer at indgå et samarbejde med staten.

Christian Carstensen

Praktiserende læge